

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România și străinătate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacția și administrația: Strada Prundului Nr. 16.
Inseratele se primesc la administrație. Prețul după tariful și învoielile
Manuscrisurile nu se înapoiază. TELEFON Nr. 226.

Olanda.

Olanda intră ori poate a intrat în grupul statelor, care nu și pot păstra definitiv neutralitatea. Și este foarte evident. Statele mici, oricât le-or garanta independența lor națională statele mari, sunt supuse cu totul voinței acestora, și după Portugalia, care la porunca Angliei și pentru a-și putea apăra coloniile cu ajutorul celei dintâi puteri navale a fost silită să declare război Germaniei, — Olanda, presionată de ententa este silită ca să se declare: vrea ori nu să permită violarea neutralității ei din partea Angliei, ori își va apăra neezantitatea cu armata sa întreagă.

Nu cunoaștem încă autentic hotărârile parlamentului olandez, înfrînit, Marți dar după surse necontrolate până astăzi, parlamentul olandez s-a declarat întru favoarea războiului. Adevărat că decretul Reginei a mobilizat atât întreaga armată, cât și flota Olandei, dar acțiunea aceasta are un singur scop ca să asigure forturile Vlissingen-ului, care închid gura Scheldet. Forturile din Vlissingen sunt Calais-ului olandez. Clădite la stăruința lui *Synders*, comandantul armatei și flotei olandeze, ele pun stăvilă expansiunii englezești pe mare. Și că forturile Vlissingen-ului sunt amenințări la adresa Angliei, s'a putut constata prin protestul guvernului englez din 1910, protest la care s'a asociat și Franța. *Synders* însă s'a câștigat majoritate în parlamentul olandez și dintre 118 deputați, în afar de partidul social-democrat, 100 de deputați au votat proiectul ridicării forturilor din Vlissingen și astfel Olanda a ajuns în conflict tăcut cu Anglia și Franța.

Consiliul ententei ținut la Paris a vrut să se răbune asupra Olandei, presionând-o cu'n ultimul. Nu cunoaștem nici textul acestui ultimul, înmanat premierului Cort von der *Linden* de ambasadorul englez și francez, dar presupunem, că este o amenințare directă la adresa Olandei, dacă aceasta nu va permite năvălirea trupelor engleze peste corpul ei și dacă nu va rupe definitiv legăturile comerciale cu Germania. Foarte probabil

însă guvernul olandez, în care nu s'a găsește decât un ministru ententist ministrul de externe *Souidon* de origine englez, nu se va lăsa terorizată de ucazul lui Asquit și nu va periclită existența ei materială, jertfindu-și comerțul prin pierderea cărbunilor germani și atât generalul *Bosboom*, cât și amiralul *Rambonnet* vor și să apere cu ajutorul armatei și al flotei olandeze, prestigiul de independență acestui stat mic.

Olanda este ca stat unul dintre cele mai bogate. Coloniile ei din Asia (Borneo, Insulele Sunda, Molucele, Sumatra etc.) Curaçao, St. Eustatius, coloniile olandeze din America de sud: Surinam (Guyana olandeză), și Guineea nouă din Oceania reprezintă cu totul 37 milioane 859.391 de locuitori. Bugetul anual al Olandei (inclusiv cu bugetul coloniilor sale) întrece suma de 209 milioane 500.000 coroane. Olanda susține în pace o armată de 55.670 de soldați, iar în timp de războiu este în stare să înarmeze 350.000 de soldați. Armata ei colonială reprezintă 33.203 de oameni. Flota olandeză este compusă din 398 nave de războiu și 24 cuirasate, cu 10.949 de matrozi. În schimbul flota ei comercială reprezintă 347 de nave cl. I. tip. Mercar, și comerțul ei maritim ajungea un venit de 457 milioane de coroane olandeze. Față cu aceasta datorile publice se plăteau din impozitul tutunului și bugetul școlar al întregului stat îl susținea o singură colonie: *Surinamul*. Olanda ca stat s'a putut păstra de veacuri eghegemonia, majoritatea locuitorilor ei sunt Olandezi. 13% sunt Flamanzi, 70% Frizi, 7 1/2% Olandezi-Germani. Caracterul statului este prin urmare mai mult teuton, decât anglo-saxon. Un astfel de stat, bogat și cult, (căci analfabetismul a scăzut la o cota de 3%), susține o cultură tradițională în spiritul lui Hugo Grotius, gâdnitorul din Utrecht și bursa din Amsterdam a putut să conducă de două veacuri viața comercială a Europei. Valorile olandeze, chiar și creditele de stat, au fost notate totdeauna și la Londra și la Paris, și la Frankfurt și la New-York și aural olandez n'a căzut nici odată în disgrație.

Olandei i-a succedat în decursul veacurilor să și asigure indepen-

dența navală, și tot astfel, nici odată Olanda n'a suferit dejosirea prestigiului ei de stat. În decursul războiului Olanda a păstrat cea mai strictă neutralitate și din partea ententei și din partea puterilor centrale. Față cu Belgia, simțea o afinitate comercială și astfel, a încercat să-i stea în ajutor mai mult platonice decât real: permițând refugiaților belgieni ca să se stabilească în Olanda; primind în întregime: *argintul* belgian. Sentimentele Reginei păreau a fi influențate de soțul ei: *Eric*, prințul de Mecklenburg-Schwerin, dar *Vilhelmina*, ori cum o numesc Olandezii: „Mina noastră” a simțit aceiași emoțiune față cu orfanii și văduvele belgiene, ca față cu ofițerii aviatori germani, căzuți prin nenorocire pe prundul Jarmurilor olandeze.

Angliei însă nu-i convine că Olanda în decursul războiului s'a urmat comerțului atât cu America, cât și cu Germania și celelalte state, și a încercat să oprească Olanda de a mai furnisa... cereale Germaniei. A permis — cu'n zimbet demn de Asmodeu — exportul parfumului și al pălăriilor de modă pe seama Germaniei, dar a paralizat exportul cerealelor. După părerea lui *Iohn Bull* Germania poate fi uzurată, dar foamea o înlocuiește cu dogoarea parfumului. Nobil gust și gândire — de concepție elică — nu-i mirare, că premierul Olandei: *von der Linden* a protestat c. decretul Reginei de a mobiliza întreaga forță militară și navală a Olandei și zilele ce urmează ne vor convinge, dacă Olanda va fi țărâta ori nu în războiu?

Convingerea noastră este însă, că *Edward Grey* se va înșela și de astădată, dacă crede că Olanda se va supune... căci atunci de ce s-ar fi ridicat forturile din Vlissingen, care vor fi Dardanelele olandeze pentru ententă.

Englezii și rușii în Persia.

„Daily News” găsește, că, în urma luptei ispanului, sarcina rușilor în Persia s'a terminat, căci orașul se găsește la granița teritoriului din sfera de interes a Angliei. Aceasta este o indicație foarte lămurită, ca rușii să nu se atîngă de interesele engleze.

Orientări pentru viitor.

București, Martie 1916.

Una din urmările actualului războiu va fi fără îndoială un alt războiu: cel pe terenul economic, acesta va urma necondiționat, ne-o dovedește faptul, că ambele grupări beligerante, discută și tratează aparte uniuni comerciale, prin cari să și asigure viitorul lor economic.

În această prevedere pentru viitor d-l C. I. C. Brătianu, examinând într-o conferință ținută zilele trecute la „Cercul de studii” situația economică a României, a făcut următoarele importante es-puneri:

Înaltul de războiu țara noastră exporta grâu și petrol pentru 614.000.000 lei, sau 91 la sută din totalul de 670.705.000; numai cerealele propriu zis reprezintă 68.85 la sută din total. Exportul fiind bazat numai pe produse depinzând de elementele naturii, este prea variabil. Dacă luăm cifrele din 1912 și 1913 găsim că a variat cu 313 milioane de la un an la altul. Acest lucru creează o situație prea precară agriculturii noastre, a căror venituri sunt prea nesigure și aceste pagube se răsfrâng asupra întregii noastre economii naționale.

Exportul vitelor suprimat prin închiderea granițelor Austro-Ungariei 1884, nu a putut începe în mod serios după convenția dela 1906 care ne dădea dreptul de export de carne. Sporul consumației interioare și trebuințele agriculturii au consumat un spor de vite care nu este suficient.

Nu producem în destul materii prime și nu le industrializăm destul. Exportăm 1.586.000 kgr. lână brută și importăm lână artifizială și tort de lână 1.242.000 kgr. în valoare de ori mai mare și peste 2 milioane țesături și torturi de lână în valoare de 5 ori mai mare și peste 2 milioane țesături și torturi de lână în valoare de 25 milioane lei. Exportăm 1 și jumătate milioane kgr. piei brute și importăm 3.106.000 kgr. piei sărate și 725.000 kgr. piei lucrate dar neconsecăm în valoare de 12 milioane lei.

Exportăm carne 3 milioane kgr. în loc de 30 milioane cât ni-se cere, de Austro-Ungaria și importăm sear, stearină, săpun ordinar, unt și șuncă pentru 3 milioane lei.

Exportăm semințe de in și cânepă și nu producem firu necesar pentru frângerile și țesăturile noastre. Deși vitele noastre sunt insuficient hrănite, exportăm turte oleaginoase, țărâțe, precum și îngrășămintele chimice care ar fi atât de necesare agriculturii noastre.

Importăm produsele chimice derivate din sare și petrol pe care le-am putea produce mult mai eficient și chiar exporta. Comerțul nostru cel mai mare s'a făcut cu puterile centrale la proporție de aproape 50 la sută din total.

Dela declararea războiului comerțul nostru de import s'a restrâns foarte mult pentru că am fost încluiși și pe mare și pe uscat. Dacă nu am fi avut toate alimentele necesare, și petrolul necesar industriei și C. F. R. am fi suferit și mai mult. Neproducând destule articole industriale și comerțul neputându-se aproviziona în destul din străinătate, speculația a scumpit și mai mult rarele obiecte ce erau puse în consumație.

Ce trebuie să facem pentru viitor? Să căutăm pe cât se poate să ne îndestulăm trebuințele prin producția și industria noastră națională. Să completăm industria prin acelea care sunt în străinătate legătură cu ele. Să creăm alte noi, necesare economiei noastre naționale și puterii noastre militare.

Să sporim turmele noastre de vite, ast fel încât să putem face față exportului de carne ce ni se va cere chiar mai mult ca înainte de război și să avem materiile prime necesare industriei ca: pielea, lână, seul, etc. Să cultivăm cânepa și inul cari ne pot dispensa de un import considerabil de textile.

Să sporim cultura plantelor oleaginoase și să exportăm uleiuri cari vor fi căutate.

În acest mod agricultura bazată pe o producție mai variabilă și mai puțin expusă să fie distrusă de intemperii, va da veniturii mai constante agriculturii și vom ajunge să avem câștigurile mai înalte într-un export fără a cele bruce variațiuni din anii trecuți. Vom putea răscumpăra renta noastră și avea finanțele statului mai solide.

Să organizăm comerțul nostru astfel în cât produsele noastre agricole să nu mai fie depreciate pe piețele străine și să dăm cultivatorilor noștri putința de a-și vândea grânelor în loc să le exporte când prețurile sunt puțin remuneratorii. Să organizăm și comerțul nostru intern a-t-feri ca producătorii să nu vândă depreciat și consumatorii să nu plătească exagerat.

Să naționalizăm capitalurile industriei făcând pe cât se poate ca agriculturii noștri să devie acționari cari să profite de beneficiile industriei. Va dispărea atunci antagonismul între două ramuri ale activității omenești cari trebuie să se rezeme una pe alta și să concureze împreună. Numai o țară cu industrie poate să-și organizeze o cultură intensivă.

Țările prin agricultură sunt acelea care nu au ajuns la un stadiu înaintat al organizației lor economice. Atât co-

Elena A. Popovici

Braşovul este 'n dollu
Și obstea românească
Deplânge-un nobil suflet,
O inimă domnească.

O inimă creștină
Ce-nceată să pulseze
Când invalizi atștia
Rămân fără proteze.

O mamă nu mai este...
Iubită, iubitoare
De fiicele, de fiu,
De neam ocrotitoare.

Sentinței nepătrunse
A Domnului, cerească
Să pleacă 'n fața soțiilor
Durerea românească.

Cavou-l încunună
Cu-adânci recunoștințe
Pios alinațorei
De griji și suferințe.

Și 'n litere de aur
A neamului iubire
Etern înscrie-un nume
De cumpă amintire...

E. B.

Dormiți în pace dragi părinți.

Dă-mi Doamne aripi tari de vultur
Ca să mă-nalț până la soare
Să-mi scald întregu-mi suflet astăzi
În strălucirea-i orbitoară.
Și 'n cerul sfânt, în templu-'n care
Zic ingerii cântări dulcior,
Acolo să-mi înalț eu astăzi
Cântarea mea cea mai frumoasă.

Din marea minții Tale-eterne
O rază-'n sufletu-mi să cadă
Să-mi lumineze mintea, nopții
Și întunereculu prădă.
O dă Tu minții oboșite
Cuvântul pururi uscat
Să-'l scriu pe două cruci zăcerite
Din cimiterul nost' uitat.

Cuvântul ast' să 'mbrace cerul
Din satul nost' cu preamărire
Și cerul 'ntreg să 'noate-'n valuri
De orbiteare, strălucire...
Și să se-ntrăbe toți drumetii
De-un gând pătrunși și înălțați:
Cine sunt cei cari dorm sub cruce
De lume și drumetii uitați?

Și-atunci să-ncep povestea-ntreagă
S'o spun întregii lumi s'o știe

Ca un străin drept și cucernic
Cine sunt cei cari dorm sub glie.
Și gândul sfânt călăuzindu-l
Să vie-'a satul nost' uitat
Să plângă-o lacrimă pe crucea
Ce ani tot singură a veghiat.

Și care sfărâmată mână
Nu va fi nime-'n marea lume
Să mai rostască dec' odată
Cu pie'ate sfântul nume.
Din cartea vieții Lor uitată
Să mai citească-o slovă, deasă
Și din povestea Lor să-și țese
Puteri și-avânt spre viață nouă.

Drumetii de-'n satul nost' v'aduce
Vre-odată pribegia sorții
Faceți popas în cimiteru!
Unde ne dorm în pace morții.
Opriti-vă și-o rugăciune
Să tremura-'n al vost' cuvânt
Lângă biserica cea nouă
Sunt două altare în mormânt.

Budapesta la 8 Aprilie 1916.

Ovidiu Hulea.

„Scriitorii noștri”

Poetul Vlăduță despre rostul revistei sale.

Din primul număr al revistei „Scriitorii noștri” de sub direcția d-lui A. Vlăduță, apar zilele trecute la București, reproducem următorul articol al poetului, scris în fruntea revistei:

La o mulțime de lucruri bune și frumoase mă gândesc, începând publicația de față. Și cu ce drag o încep — Dacă n'ar fi decât perspectiva de a putea da cititorilor noștri o cât mai aleasă literatură, și literaturii noastre un cât mai mare număr de cititori — și încă așa găsi, în singur gândul acesta, destul îndemna pentru hotărârea de a lua asupra-mi grije și răspunderea unei asemenea publicații.

E apoi și un sentiment de recunoștință pentru pagina frumoasă pe care ai citit-o într-o carte sau într-o revistă pentru „darul” acesta neprețuit, ce nu se va mai lua dela tine: — e nevoia așa de frească, de a face și pe alții să simtă bucuria pe care ai simțit-o tu, și adăure și ei ce-al admirat tu, — e acea fericită neliniște care te pune pe drumuri, în căutarea unui suflet prieten, de câte ori ai un

lucru frumos de citit — e veste nouă din lumea celor eterne.

Că multe se scriu, dar puține, — e, așa de puține, din câte văd lumina tiparului, — sunt vrednice de a fi citite și, mai v'ar-tos, recitite! Imi răsună 'n minte, ne când scriu aceste rânduri, versurile marelui Eminescu:

Mate flori sunt, dar puține
Rod în lume ca să poarte:
Toate bat la poarta vieții,
Dar se scutur, multe moarte.

De o nemăsurată însemnătate e să știm alege din câte flori cresc în grădina literaturii noastre, numai pe acelea cari, în adevăr, cum zice poetul, „rod în lume ca să poarte.”

O gândire originală, turnată într-o formă desăvârșită, e un element cultural de o mare, de o infinită putere de acțiune. Dar pentru a și pune în valoare această putere de acțiune, ea are nevoie de circulație, să fie cât mai răspândită. Altfel, e comoară îngropată în pământ.

Și ce de comori avem și în acest domeniu, ce de comori, de cari nu ne folosim.

Sunt în literatura noastră buciți cari, și prin adâncimea cuprinsului, și prin strălucirea formei în care sunt scrisi, pot sta alături cu cele mai cu-

pli noi născuți, cât și vietultoarele din clasele inferioare nu simt trebuința funcționării decât a unor anumite organe. Filtrele perfecte trebuie să trăiască prin toate organele, cari întăresc și perfecționează neșmul lor.

În viitor, mai mult încă ca în trecut Germania va avea trebuința de producția noastră agricolă, mai cu seamă dacă va fi transformată cum am arătat, precum și de petrolurile noastre. Țara noastră, care consumă din articolele ei mai mult ca Bulgaria și Turcia împreună, va fi în viitor un deosebit puteratic în special pentru industria sa metalurgică și chimică, cari vor eși sporite din războiul actual.

Suntem în cale spre răsăritul Europei și occidentalul Asiei, singurul punct de rezam economic pentru puterile din apusul Europei. Să ne așteptăm la o luptă de concurență economică pe piața noastră. Această rivalitate va fi folosul nostru. Creșterea puternică a populației noastre, aptitudinile sale pentru orice muncă tehnică, inteligența și râvna de progres a poporului nostru așezat la gurile Dunării, în țara cea mai mănăsoasă din Europa, înzestrată cu bogate izvoare de petrol, asigură României un loc de frunte în mijlocul popoarelor civilizate.

Operațiunile militare germane.

Buletinul oficial pe ziua de 7 Aprilie.

Pe câmpul de operații dela vest.

Prin un atac pregătit cu grijă, după o luptă înverșunată, trupele noastre s-au pus în stăpânirea pozițiilor engleze de până, cari erau ocupate de trupe din Canada, la sud dela St. Eloi. În Argoni exploziile franceze au fost urmate la nord dela localitatea Le Four de Paris de scurte lupte; dușmanul care a înaintat folosindu-se de un aruncător de flăcări a fost din nou iute și degrabă respins.

Mai multe încercări dușmane de atac contra pozițiilor noastre de pădure la nord-est dela Avocourt au au putut ajunge mai departe de primul început sau câteva ieșiri parțiale. Nici la est dela Maas Francezii nu și-au putut duce la îndeplinire planurile lor de atac contra stabilimentelor aflătoare în mâinile noastre în pădurea Caillette. Trupele, cari erau pregătite pentru această plănuită eșire au fost prinse cu efect în focul artileriei noastre.

La est și sud-est.

La sud dela lacul Narotsch am făcut să eșueze atacuri locale dar violente rusești. Artileria dușmană a fost vie de ambele părți ale lacului.

Câmpul de operații din Balcani.

Situația e neschimbată.

Cenzura comună în Franța, Italia și Anglia. Din Lyon se anunță:

Baldanare, directorul ministerului de interne al Italiei și șeful cenzurii italiene precum și Emil Gauthier, șeful cenzurii franceze, vor sosi în curând la Londra, în vederea stabilirii unui acord în ce privește organizarea cenzurii comune. Este vorba ca să se stabilească de aliați ce se poate și ce nu se poate publica în ziare. »La Victoire« al lui Hervé vorbind despre această consfătuire o numește consfătuirea minciunii.

rate mângăritare din tezaurul literaturii universale. Adesea ele dorm uitate, în cărți voluminoase, pe cari puțin le-au deschis, ori prin colecții de reviste cari nu se mai citesc. E și o datorie să le rechemăm la lumină și să le punem să lucreze. Poate că niciodată neamul nostru n-ă avut atâtă nevoie de a-și refăce sufletul, de a-și mobiliza și încorda la lucru toate puterile de cari dispune.

Publicația pe care-o întemeem va fi un mijloc de orientare literară pentru marea publică. Ea își propune să aleagă, cu luare aminte, din operele scriitorilor noștri bucăștii cele mai frumoase și să le tipărească îngrijit, pe hârtie bună, în cărțile ieftine, pentru a putea da ast-fel cât mai largă răspândire acestor comori de cugetare și de limbă românească.

Grava situație în Rusia.

Lipsă de unitate. — Stare precară economică.

Din Chișinău se comunică ziarelor bucurăștene:

Paralel cu Duma, deliberază în momentul de față în Rusia, și diferite congrese: militar-industrial, al zemat-vourilor, al reprezentanților orașelor, etc. Discuțiile cari au loc în aceste congrese sunt din cele mai interesante. Din ele se poate constata, că poporul rus sub perdeaua de neștiință, creată de starea de război, se pregătește ca să înceapă lupta definitivă în contra regimului autocrat-biurocrat de azi. Nu există orator, care să nu atace regimul țarist, care să nu ceară o schimbare radicală și care să nu dezvăluie în toată grozvia lor crimele comise de regimul de acum.

Este caracteristic și faptul că la aceste congrese nu mai există entuziasmul și încrederea în o apropiată victorie care se manifesta încă chiar acum câte-va luni.

Așa, Nekrasov, un membru al Dumei, a spus la congresul reprezentanților orașelor:

»Noi privim încă viitorul cu oarecare speranță; recunoaștem însă în același timp toată greutatea luptei. Lupta se dă pe istovire. Va învinge acela care va păstra unitatea țării, și acela ale cărui resurse vor rezista cel mai mult.

»Un nefericire, a adăugat Nekrasov, guvernul nostru a distrus această unitate a Națiunii!«

Profesorul universitar Maquillov a ținut la congres o conferință vorbind despre starea economică a Rusiei.

»Istoricii, spune economistul rus, recunosc că nici o perioadă din viața popoarelor nu se poate compara cu epoca pe care o trăim acum. Marele exod al popoarelor, foarte puțin ne amintește ceace se petrece acum. Cheltuielile Rusiei în războiul de azi intră cu mult ceea ce a cheltuit ea în toate războaiele din trecut. Acum cheltuielile zilnice ale Rusiei se ridică la 31 milioane ruble (90 milioane lei), pe când în războiul Crimeei, cheltuiala zilnică nu se ridica la peste un milion jumătate, iar în războiul cu Japonia la peste 5 milioane ruble. Războiul durează de peste 600 zile. Să facă fiecare din noi socoteala cât ne costă războiul.

Jertfele economice provoacă și perturbări economice. Datoria publică a Rusiei se ridică în 1914 la 8 miliarde 800 milioane ruble. La începutul anului curent noi am avut o datorie publică de 22 miliarde, iar la sfârșitul acestui an ea se va ridica la peste 28 miliarde ruble (aproape 80 miliarde lei).

Datoria fiecărui locuitor a crescut deci dela 50 ruble la 162 ruble. Întâia perioadă a războiului a fost urmată de un adevărat haos din cauza relei funcționări a organismului statului: exista desordine în transport, intervenise o stare anormală pe țărâmul schimbului și o totală lipsă de organizare în ce privește aprovizionarea. Însă producția era normală. De toate aveam suficient. Acum situația s'a schimbat. Noi nu mai putem spune că avem totul pentru producție.

În Noemvrie 1915 s'a constatat, că multe moși au rămas nelucrate. Suprafața câmpului necultivat în anul acesta variază de la 20 la 50 la sută. Or aceasta e o catastrofă și noi trebuie să ne gândim serios la ziua de mâine. Însăși temelii statului nostru se zdruncină...«

Conferința marelor economiști rusi a făcut o puternică impresie în întreaga Rusie.

Chestia Epirului de nord.

»Schweizer Telegrapheninformation« anunță din Atena, că în Epirul de nord sunt concentrate și retrăgute mari forțe grecești. Acestea au ordinul de a împiedeca cu energie o eventuală înaintare a Italianilor. Diferite conflicte s'au produs deja între trupele grecești și cele italiene dela graniță. Hotărârea de a menține Epirul de nord cu armele produce mare satisfacție la Atena.

Prezentare la asertare.

— Glotași de 18 ani. —

Primul următoarea publicațiune referitoare la aducerea și prezentarea la serviciul de glotași pe baza nașterii din anul 1898 precum și a celor obligați la serviciul de glotași cari aparțin contingentelor din anii 1897—1895 și cari nu au corespuns pe deplin obligamentului lor de glotași:

Toți cei obligați la serviciul de glotași din anii suscitați, cari în timpul din urmă s'au anunțat și au fost conșcși în despărțământul militar orășenesc, spre a fi conduși acum la revistele de glotași respective la revistele ulterioare de glotași — au a se prezenta în următorul rând și în următoarele zile totdeauna punct la 8 oare dimineața în etajul I, din casa industriștilor de pe bulevardul Rudolf, anume:

1). Cei ce aparțin orașului Brașov și sunt născuți în anul 1898 începând numele lor de la — litera A până la inclusivă litera E — în 15 Aprilie 1916.

2). Cei cari aparțin orașului Brașov născuți în 1898, ai căror nume încep cu litera S până la inclusivă litera Z precum și cele ce nu aparțin la Brașov al căror nume încep cu litera A până la inclusivă litera H — în 16 Aprilie 1916.

3). Cei ce nu aparțin la Brașov născuți în 1898, ai căror nume încep cu litera J până la litera Z — precum și toți obligații la serviciul de glotași din toți ceilalți ani fără considerare, că aparțin la Brașov sau ba — au a se prezenta în 17 Aprilie 1916.

Glotașii, cari trebuie să se prezinte, sunt provocați totdeauna a se prezenta — provăzuți cu hârtiile lor de legitimare și cu atestatele lor, în stare curată trup-ască (scădată), cu rufe curate și cu haine curate — cu cea mai mare punctualitate spre a încunjuța orice pedeapsă.

Dacă, dintre cei obligați vreunul n'er urma celor publicate aci și nu s'ar prezenta: atunci pe baza ordinului Ministeriului de honyez Nr. 4100/916 va fi tras la răspundere.

Brașov, în 6 Aprilie 1916.

Magistratul orășenesc.

La Hongrie de l'avenir.

În numărul din urmă al revistei »Revue de Hongrie« (1 Apr.) citim un articol al d-lui deputat Ion de Ikódi-Szabó, în care publicistul tratează în linii energice viitorul Ungariei.

N-avem nimic de obiectonat asupra fondului acestui articol, inspirat de-un patriotism nobil și respectabil. Ne va lerta însă d-l Ion de Ikódi, să-i amintim că aserțiunea d-sale: »ce sunt les fantassins hongrois de Koveses qui prirent Ivangorod« ar fi trebuit să însemne, că Ivangorodul a fost cucerit de soldați de naționalitate română, după cum o știe toată lumea.

Poate nici d-l Ion de Ikódi nu greșea împotriva bunului gust recunoscând meritele Românilor, pe care articolul d-sale îl ignorează cu totul, căci d-l deputat vorbește exclusiv de »fantassins hongrois« — fără să amintească osebiriile lor de rasă, cele ce nu greșeste împotriva unității militare...

Luptele pentru Verdun.

Din Geneva se anunță cu datul de 6 April următoarele:

»Petit Journal« constată, că noua fază de lupte dinaintea Verdunului e mai periculoasă ca cea de până acum pentru Francezi.

Acum e clar, că Germanii au de scop o impresurare încetă, dar omorătoare a Verdunului. Din cauza această generalul Petain s-a decis să înceapă o contra ofensivă între Douumont și Vaux, fără a se lăsa stăpânit nici de cele mai grele pierderi.

Un nou plan al ententei.

Din Geneva se anunță:

»Petit Journal« anunță: Cadorna a declarat unui consilier al său că el va denega orice cooperare a Italiei pe frontul vestic, dar că ententa pregătește pentru cel mai apropiat timp o expediție spre un alt punct, unde Italia, conform tractatului, va trebui să coopereze.

Din parlamentul german.

Cancelarul despre chestiunea păcii și despre Europa după pace. — O rezoluție socialistă.

Completăm astăzi marele espozeu al cancelarului german cu următoarele pasaje, cari se referă la chestiunea păcii și la întrebară: cum va fi Europa după pace.

Când la 9 Septemvrie — a zis cancelarul — declarăm că suntem gata a vorbi de pace, ziceam că nu vedem urmă de sentimente asemănătoare la dușmanii noștri.

Tot ceace s'a produs de atunci și tot ce am auzit din gura bărbaților de stat al dușmanilor noștri dovedește că aveam dreptate. Discursurile din Londra, Paris, Petersburg, Roma, sunt atât de limpezi încât nu e nevoie să insist. Un cuvânt voi spune de d-l Asquith. La învictivele sale personale nu răspund. (Bravo) pentru că consider înjurările personale ca nedemne nici chiar în vreme de război, (Foarte bine) dar în ceace privește faptele voce să răspund pe scurt:

Pentru d-l Asquith distrugerea completă și definitivă a forței militare a Prusiei rămâne condițiunea preliminară a oricărei condițiuni de pace. În același timp el declară a nu vedea în discursul meu propunerile de pace germane. (Haritate). Fiecare parte, a zis dânsul, este gata a discuta propunerile de pace făcute de cealaltă parte. El bine, presupunem că propun d-lui Asquith să cercetăm posibilitățile păcii și că d-l Asquith ar începe prin a cere distrugerea completă a puterii militare a Prusiei. Evident că conversațiunea ar fi încheiată astfel înainte de a fi începută. (Foarte bine, haritate). La o stare propunere de pace nu ne rămâne decât un răspuns de dat: *sabia noastră* (Vii aplauze) Dacă dușmanii noștri voesc să lase a se continua măcelărirea și devastarea Europei, vina recade asupra lor. Noi facem ce putem, brațul nostru se va pregăti pentru lovituri tot mai puternice. (Mari aplauze)...

...Domnilor, Europa care va eși din această criză, — cea mai mare din toate — în multe puncte nu va semăna cu Europa cea veche. Sângele vărsat nu poate fi înlocuit, bunurile distruse nu revin decât cu încetul. Ori cum va fi, noua Europă trebuie să fie pentru toate popoarele o Europă de muncă pașnică. Trebuie ca pacea, care va termina acest război, să de o pace durabilă și nu trebuie să cuprinză în sine germele a noi războaie (Aplauze)

Partidul socialistului Haase a prezentat în parlament o rezoluție, în care se cere să se observe în decursul războiului submarin dreptul internațional și cu deosebire să se renunțe la torpilarea de vase comerciale și de pasageri, fără a se da advertisementul necesar. Mai departe cancelarul să colaboreze pentru o înțelegere a popoarelor prin inițierea grăbnică a unor tratative de pace.

Comunicatul Höfer.

Buletinul oficial pe ziua de 7 Aprilie.

În nordul monarhiei și pe câmpul de operațiuni din Balcani nu s'au petrecut evenimente mai importante.

La granițele italiene.

Pe frontul dela litoral dușmanul a susținut eri un foc mai viu, care contra capului de pod dela Tolmein a ținut și peste noapte. Partea nordică a orașului Görz a fost din nou bombardată cu tunuri de calibru greu.

De-asupra Adelsberg-ului au încrucișat doi aviatori italieni, dintre cari unul a aruncat bombe dar fără succes.

În regiunea de graniță de la Tirol în mai multe locuri s-au dat lupte mai mici. Pe coasta de munte dela Rauchkofel, la nord dela Monte Cristallo, unui detașament dușman i-a succes în zilele din urmă să se stabilească pe o șea de munte; astă-noapte însă trupele noastre au curățit șeaua aceasta de dușman, au făcut prizonieri 122 Italiani, între cari 2 ofițeri, și au capturat 2 mitralieze. La nord dela valea Sugana forțe mai puternice italiene au atacat pozițiile noastre dela Skt. Oswald. Dușmanul a fost respins și a îndurat mari pierderi. Aceiași soarte au avut-o și încer-

cările de atac ale dușmanului în sectorul dela valea Ledro. La nord dela pasul Tonale astă-noapte au fost distruse cu mine câteva tun-șee italiene de nou zidite.

General de divizie Höfer, loștitorul șefului de stat major.

Grece și bombardarea Saloniceului.

Din Atena se comunică: Sir Elliot, ministrul Angliei la Atena, în nume de paterior Qu drupl a făcut un demers pe lângă guvernul grec, cerându-i să ia măsuri împotriva atacurilor avioanelor germane asupra Saloniceului, căci prin bombardarea acestui oraș neutralitatea Greciei eșu grav atinsă. În numele guvernului, primul ministru Skuludis a răspuns că guvernul grec nu poate face nimic, de oarece atacul aeroplanelor germane: fost îndreptat contra trupelor țării cu care Germania este în război, și de acea ori-ce demers pe lângă guvernul german ar rămâne zadarnic.

Independența Belgiei.

Din Budapesta se comunică următoarele:

La Berlin, Viena și Budapesta expozeul cancelarului german Bethmann Hollweg este privit ca un discurs eminamente de pace indeosebi pentru asigurările ce se dau cu privire la redarea independenței Belgiei.

Pasajul din espozeul cancelarului german, care se referă la Belgia, este următorul:

Belgia după război va fi o nouă Belgie...

Vom stabili garanții reale pentru ca Belgia să nu fie organizată ca un stat vasaal franco-anglez și ca o lătarie militară și economică contra Germaniei. (Mari aplauze).

Nici aici d-lor nu poate exista Statu Quo, destinul nu face nicia pas înapoi; nici aici Germania nu poate lăsa din nou rasa flamandă mult timp oprimită francizării. (Aplauze), ci li va asigura o propășire sănătoasă conformă cu bogatele ei daruri pe baza limbii și caracterului ei particular. Vom să avem vecini, cari să nu se asocieze iarăși contra noastră spre a ne sugruma, ci vecini cu cari să putem lucra spre binele reciproc.

Am fost noi care înainte de război dușmanii Belgiei? Pașnica muncă germană și activitatea germană n'au colaborat care cu strălucire la prosperitatea acestei țări? (Foarte bine). Nu ne-am aștit noi chiar în cursul războiului de a restabili viața acestei țări?

Amintirea acestui război va vibra mult timp în țara mult încercată, dar nu vom admite niciodată, și aceasta în interesul reciproc, ca noui războaie să poată rezulta.

Pentru Orfelinatul din Sibiu.

Colecta elevilor școalelor primare centrale din Brașov. Contribuția corpului didactic.

Ca o continuare a colectei făcute de elevii școalei primare centrale române din loc pentru Orfelinatul din Sibiu, — care colectă a fost deja publicată în doi numeri anteriori al șarului nostru —, publicăm astăzi și colecta făcută de elevii școalei centrale de băieți. Deoarece însă numărul contribuțiilor e foarte mare, iar unele contribuții foarte mici, din lipsă de spațiu publicăm numai pe scurt aceasta din urmă colectă.

Din cl. I s'a colectat în clasă 872 cor. iar în afară, prin 26 elevi colectanți, 2632 cor., total 3504 cor.; din cl. II s'a colectat în clasă 1848 cor. iar în afară, prin 44 elevi colectanți, 4494 cor., total 6342 cor.; din cl. III s'a colectat în clasă 1608 cor., iar în afară, prin 62 elevi colectanți, 8770 cor., total 10378 cor.; din cl. IV s'a colectat în clasă 1328 cor., iar în afară, prin 52 elevi colectanți, 10152 cor., total 11480 cor.; din cl. V și VI s'a colectat în clasă 5 cor., iar în afară, prin 22 elevi colectanți 5790 cor., total 6290 cor.; dela elevii școalei de repetiție 74 fieri.

Toate clasele au colectat șadări la oaltă 3806 coroane. Adăugând aici și colecta întreprinsă între elevii școalei de fetițe precum și colecta făcută în afară prin elevii acestor școale, în sumă totală de 21520 cor., rezultă suma totală de 59588 cor. R stul până la suma de 800 cor. și adică coroane 20412 au fost contribuțiile de către membrii și membrele corpului didactic dela școala de băieți și fetițe.

ȘTIRI.

8 Aprilie n. 1916

Amânarea înmormântării regretatei d-ne Elena A. Popovici. Neputând sosi până azi toți membrii familiei la înmormântarea regretatei doamne Elena A. Popovici, înmormântarea s'a amânat pe mâine, **Duminecă, la orele 4 după amiază.**

Eri la carele 5 după amiază s'a ȳdat în casa mortuară obitniulul priveghiu de părintele protopop Dr. Vasile Saftu, as'at de protopopul onorar V. Sfetea, preoții Iosif Maximilian, Ioan Prîșcu, Vasile Meret și Dr. N. Stînghe și de diaconii C. Mușlea și N. Furnică. La actual priveghiu au asistat, pe lângă membrii familiei îadolite, numeroase dame și domni din societatea brașoveană, cari au exprimat din acest prilej familiei profunde lor condolențe.

Adunarea generală a Asociației meseriașilor din Brașov, care era să se țină mâine, **Duminecă la orele 3 p. m.** se amîna din cauza înmormântării regretatei doamne Elena A. Popovici, pe orele 6 seara.

† **Protopopul Romul Furdului.** Din Câmpeni ne sosește știrea dureroasă despre moartea protopopului Romul Furdului, unui dintre cei mai distinși preoți ai bisericii noastre gr.-or. române. Adănc îndurerată de această dureroasă știre transmitem familiei îndoliate sincere condolențe.

Cu mare întărire am primit actual următorul anunț funebru familial: **Romul Furdul** paroh gr. or. în Câmpeni, protopresbiter al tractului Câmpenilor, asesor consistorial, deputat al congresului național bisericesc, etc. etc., după un serviciu conștient de 31 ani ca protopresbiter, plin de activitate pe terenul bisericesc, școlar și național, în anul al 60 lea al etății și al 31 al fericitei sale căsătorii, în urma unui scurt și greu morb, stăzî la 4 oare dimineața, împărțîșit fiind cu sîntele taine și-a dat nobilul suflot în mâinile creatorului.

Rămășițele pămîntești ale scumpului și neuitatului răposat s'au vorșezat spre vecinica edincă Joi 24 Martie st. v. (6 Aprilie st. n.) 1916, la 2 oare p. m. în cîmteriu bisericii ortodoxe orientale din Câmpeni.

Cuprinși de adăncă durere aducem această tristă și dureroasă știre la cunoștința tuturor conșăngenilor, amicilor și cunoșăuților răposatului în Domnul. Odihnească în pace.

Câmpeni, 22 Martie st. v. (4 Aprilie st. n.) 1916. Ana Furdul v. Gall soție, Dr. Remus Furdul avocat, Laura, Sever, Sorin și Iustin fiu, Dr. Eugen Rusu medic căpitan ginere, Ioan Gall cumnat, Iosif Furdul învățător și soya Agafia, Ioan Furdul proprietar. Sufletul Furdul m. Narița, Ana Furdul m. Coroiu, Maria Furdul m. Narița frați și surori.

—x—

Deputați congresuali preoștești. În anul din nru trecut am publicat numele deputaților congresuali preoștești așei în dieceza Caransebeșului, 8 la număr. Acum ni se comunică lista completă a celor 10 deputați preoștești, pe cari are să-i alegă dieceza Caransebeșului. Cel doi deputați preoștești alesi și republicați până acum sunt d-nii **Dr. George Dragomir** protopresbiter în dieceza-Alba, ales în cercul Iam, și **Dr. Petru Ionescu**, presbiter, consilier de secție în Budapeșta, ales în cercul Oravița.

—x—

Membru fondator la Asociația meseriașilor români pentru sprijinirea școlii din loc s'a făcut d-l **paroh Vasile Meret**. Trăiască!

—x—

Pentru fondul ziaristilor su trimes prin administrația ziarului nostru d-l **major A. Negrea**, Arad 4 cor., d-l **George Suciu** prot. Abrud 2 cor. Mulțumite.

—x—

Văpsitul ouălor de Paști — opriț. Monitorul oficial ungar publică un ordin ministerial prin care se oprește **văpsitul ouălor de Paști și ori-ce altă zgrăvire a ouălor precum și aducerea în comerț a unor astfel de ouă.** Cine va călca acest ordin va fi pedepsit cu închisoare până la 2 luni și cu o pedeapsă în bani până la 600 cor.

Rugăm pe frunțașii noștri delante, preoți și învățători, să aducă această opreliște la cunoștința poporului, ca să nu fie expuși la pedepsele de mai sus.

Româncă decorată. Ni se scrie. Doara **Eugenia Mesaros**, profesoară de pian, a fost decorată cu **medalia de argint**, din partea Ex. Sale. Arhiducele Francisc Salvator, pentru serviciile prestate ca soră de caritate la spitalul din Turda. Felicitări!

—x—

Eroi români. Corespondentul unui ziar maghiar scrie următoarele: «Acolo unde ne aflăm acum, zăpada ne lovește în față și acopere mormintele, căci aproape se află un cîmter închis jur împrejur cu gard de sîrmă. Mormintele sunt așezate unul lângă altul în ordine, iar la intrare e o tablă mică cu următoarea inscripție maghiară: »Cîmterul eroilor din batalionul 22/1 Hutyrye. Intre alți viteji cari odihnesc aici aflăm însă și următoarele nume românești: **Dumitru Radariu și Florea Cofar.** În mijlocul cîmterului e fixată o tablă, pe care se află inscripția: »Trecătoruie, în locul acesta învăță să cîntă stein pe Maghiar, care și pe pămînt strein ție să moară pentru regele său!»

—x—

Atașatul român în audiență la Tar. Din Stockholm, se anunță: Atașatul militar român din Petrograd, d. locot.-col. I. Prodan a fost primit într-o lungă audiență de către Tar la Tarskos Seio. După dănsul a fost primit primul-ministru Sturmor și noul ministru de rășbol generalul Suvslew. Ziarele atribue o importanță mare acestei audiențe. De altă parte, se spune, că audiența atașatului militar român a fost o audiență de adio, fiind rechemat la București, urmînd să fie înloruit.

—x—

Teama de adevăr. Din Berlin se anunță: Caporalul francez Calles, căruia i s'a acordat de ministrul de rășbol din Bavaria un concediu din captivitate, sîndcă tatăl său se află pe moarte, a avut voie să stea numai trei zile acasă, cu toate că avea un concediu de zece zile. Autoritățile franceze i-au interzis de asemenea să vorbească cu cineva țîcîndu-l meru sub psă. A fost prin urmare tratat mai mult ca prizonier în patria sa, de cît în Germania. Caporalul, care s'a întors în lagărul de prizonieri dela Würzburg, a declarat, că autoritățile franceze s'au temut, că va povesti cît de uman sunt tratați prizonierii în Germania.

—x—

Sindicat american pentru restaurarea Europei. Din Stockholm se anunță: Ziarul rus »Rieck« anunță că în America se formează un sindicat american cu un capital de 50 miliarde dolari, care are de scop să întreprindă după rășbolul lucrările de restaurare a orașelor și satelor distruse de urgia rășbolului.

—x—

Ajutor pentru orfanii industriașilor. Din fundatiunea administrată de ministrul hănzei sub numele »Fundatiunea Goldberger« se vor da 8 ajutoare fiecare de câte 300 cor. pentru văduve și orfanii rămași după msiestri-industriași. Petițiile sunt a se prezenta camerei comerciale din Brașov până la 1 Mai. Amănunte se pot afla în biroul camerei comerciale din Brașov.

—x—

Petrogradul amenință. Din Chiew, se anunță: Zemswoul din Chiew a hotărât să ceară guvernului mutarea Capitalei din Petrograd la Moscova. Aceasta din cauza pericolului ce poate amenința Petrogradul la primăvară din partea Germanilor.

—x—

Sărbii și dinastia lor. Ziarul eilin »Neon Ast« anunță, că o parte destul de importantă din trupele sărbești a fost transportată la Berta în Africa, sîndcă mulți soldați sărbi au organizat o revoltă contra dinastiei Karagheorgevici.

—x—

Daruri. Pentru buctăria orășănească au mai dăruit: Doamna Popovici 15 kg. carne și d-na Kohn, 10 kg. sare și 10 litre fasole. Le exprimă mulțumite: **Diracțiunea buctăriei populore.**

—x—

Apollo-Bio. Program pentru Luni și Marți. Serată Nordisk: »Copilul născut« — povestea unui copil al capitalei. Dramă Nordisk în 3 acte; Păsările rapace (Apachi), dramă senzațională în 3 acte. »Mări și cănele« țarză amuzantă. Industria mică în Madeira (După natură). Prietînul cu două fețe (dramă) Trei buctăci (comedie amuzantă).

—x—

Omnia-Kino. Program pentru Sămbătă și Duminecă în 8 și 9 Aprilie 1916. Serată de filme americane: Floarea din baltă, dramă în 3 acte. Însășitorii de bancă, dramă criminală în 2 acte. Fată de stradă din Newyork. Tablca din viață în 3 acte Actualități din rășbol.

Pentru sărmanii soldați români cărora li s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au pierdut lumina ochilor*.

Transp. din n-rul 65 al »Gazet 14032 c. 21 f
D-l George Suciu prot.
def. gr. cat. Abrud . . . . . 2 »
La alaltă 14034 c. 21 f

Pentru Orfelinatul românesc din Sibiu.

Transp. din n-rul 64 al »Gazet 5605 c. 10 f.
Colecta d-ului sub-locot. Iacob Trif întreprinsă între soldații din reg. 39 comp. 7 de pe cîmterul de luptă*) . . . 300 »
D-l Francisc Cosma, Pîr. 50 »
D-l sub-locot. D. Volna, Pola. . . . . 20 »
La alaltă. . . . . 5975 c. 10 f.

*) Lista amănunțită o vom publica în numărul viitor.

Pentru post oferaeză.

I. G. Eremie Strada Hrscher Nr. 1 telefon 602.

Pește crap sărat sau proaspet 1 kg. 4.50 Cor.
Icre roși de crap moi, icre de lachs și icre jumătate moi (tarama) ultimele costă 1 kg. 6 Cor.

Bureți uscați, hiribi și bureți domnești (Herrenpilze)

Totfelul de conserve precum patlagele vinete, fasole țucăra și verde uscate.

Arbagic, usturoi precum și slămină afumată cu **prețuri mai mici de cum sunt maxsimale.** Pentru România pot life a vagoane întregi cu slămă din Puchs (Svizzera) cu condiții favorabile.

I. G. Eremie
Brașov Str. Hrscher Nr. 1 telefon 602.

Noutate. --- Ciocoladă --- Noutate.

Aduc la cunoștința Ouar. publică că am deschis un **magazin modern aranjat cu Ciocoladă, Bonboane și alte articole nouă** în strada **Vămei Nr. 36- Palatul Czel.**
Rog sprijinul on. public.
Kästenbaum Mór.
1-10

Doamnelor române!

Curățiți podelele parchetate și podelele de scânduri cu **»Lavosin«** »Lavosinul« curăță fără vre-o cstoneală cu rezultat surprinzător de frumos și neîntrecut de nici un alt preparat. Așchiile de oțel, scumpul Terpentin sau Benzina nu vă mai trebuie! 1 dosă »Lavosin« (trebuie păstrat în loc recoros sau umed) costă numai 1 cor. 85 fil. și ajunge pentru 9 podele parchetate sau de scânduri. Se capătă la **Hermia Niemandz n. de Benker** Brassó, Târgul cailor 28.

Birou de informații în Budapeșta.

Dau informații în orice cauză ce se ține de Budapeșta. Dau informații referitor la rugăriile trimise la oricare ministeru. Urgez rezolvarea cauzelor și rog rezolvare favorabilă.

In cause de miliție dau deslușiri grabnice și sigure.

Căștig informații desp e soldații pierduți pe cîmpul de luptă. Mijlocesc totfelul de vânzări și cumpărări.

L. Olariu
2-5 Budapeșt II. Margit Körut

Antreprize de pompe funebre

E. TUTSEK.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.

vis-à-vis de băcăria Steaua Roșie.

Recomand Onor. public la cazuri de moarte »abilimentul meu cu toate cele necesare pentru înmormântări mai pompoase și mai simple **cu prețuri ieftine.**

Depou de cosciuge de metal ce se pot închid hermetic, din prima fabrică din Viona.

Fabricarea proprie a **cosciugelor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejar.**

Depou de **cununi** pentru monumente și **pantlîci** cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de marmură, cară funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un **car funebru vînat pentru copii**, precum și cioclii.

Comande întregi se eșecută **prompt și ieftin** iau, asupra-mi și **transporturi de morți îstrăinătate.**

La cazuri de moarte a se adresa

Telefon interurban. 406.

E. Tutsek.

Femei române!

Femei române!

Radicală revoluția în grijele casei!

Spălatul rufelor fără săpun, fără leșe!

Lemnele scumpe, cărbunii scumpi, săpunul esorbitant scump, timpul scump, adică totul, ce face cheltueli și osteneli cu spălatul rufelor, crunțați, chivernisiți cu: **»Lavosin«.**

»Lavosin«ul e cel mai recent, victorios, nevătmător preparat pentru spălatul rufelor. »Lavosinul e garantat liber de clor. Cu »Lavosin« se spală rufele alb scilpitor fără foc sau numai cu apă lină (adică dacia căldigoară, dară nici decum aldă), fără osteneală: cet.ți și urmați instrucțiunea!).

»Lavosinul« crunță rufe (nu se mai rupe așa curând, că »Lavosinul« nu conține clor, care, cum se știe, mănăncă, prăpădește rufe în scurt timp, făcându-le sdręte.

»Lavosinul« desinfectează rufe și le dă și miros plăcut. 1 1/2 klg. »Lavosin« are puterea de spălat dela 3 kilograme de cel mai bun săpun (zis de simbure, nemțește kernseife).

1 dosă »Lavosin« costă numai 1 cor. 85 fil. și ajunge pentru spălatul rufelor din 2 săptămâni dela 6 persoane!!!

La fiecare dosă se țîdă în limba română instrucțiune tipărită despre modul cum să întrebuițăm »Lavosinul«.

»Lavosinul« e eminent pentru cteluri, spitaluri, sanatorii, internate, asiluri de săraci, casărmi, mănăștiri, spălătorii, băi etc.

Cu »Lavosin« se pot curăți și vase de lemn, podine, trepte (scări), ganguri etc.

Noua fabrică »Lavosin« în Viena

Kuhner și filii

Singura vânzare pentru Transilvania:

Hermia Niemandz născ. de Benkner.

Brașov (Brassó) Târgul cailor Nr. 28

(Pentru câteva comitate transilvănene încă libere primesc reprezentanți solvenți).

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

ese cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcoolice.

Apă minerală de primul rang

care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale.

Bentura de predilecție a cercurilor celor mai înalte sociale

care în urma conșăuțului și îngrijirii conșăuțioase și curate a isvorului, se preferă din partea medicilor apei minerale mondial renumite Gieshăbler.

Cel mai bun semu

contra falsificărilor a apei minerale MATILD este limpezeala absolută până la cea din urmă picătură.

Depozit principal a apei MATILD în Brașov la firma **E. O. & L. THEIL**, Strada gării Nr. 25. Telefon 364 se capătă în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restaurantele mai de frunte.

Cu toată stima

Administrația isvorului, **Iosif György, Șepsibodok (Ardeal).**

90-200.

FONDATA ÎN 1888.

TIPOGRAFIA

FONDATA ÎN 1888.

« **A. MURESIANU** »

BRANISCE & CO

Braşov, Str. Prundului Nr. 15

Acest stabiliment este provăzut cu cele mai nouă mijloace tehnice și asortat cu tot felul de caractere de litere nouă, din cele mai moderne, în casele proprii, este pus în pozițiune de a putea executa orice comandă cu promptitudine și acurateță precum :

Cărți de știință,
Literatură și didactice.

—
S T A T U T E.

—
Foi periodice.

—
IMPRIMATE ARTISTICE.

Registre și imprimate

pentru toate speciile de serviciiuri.

Tarife comerciale,
industriale de hoteluri și restaurante.

COMPTURI,

ADRESE, CIRCULARE.

SCRISORI, COVERTE.

PRETURI CURENTE, ȘI

DIVERSE ANUNȚURI.

Programe elegante.

—
Bilete de vizită
diferite formate.

—
Bilete de logodnă și nuntă

—
Bilete de înmormântări

Comenzile eventuale se primesc la biroul tipografiei, Braşov, Strada Prundului Nr. 15.

Comenzile din afară rugăm a se adresa tipografiei

„A. MURESIANU”: BRANISCE & COMP, BRAŞOV.